

Badstuen

VED SAMMENSLETNINGEN I 1947 ble det nedsatt et utvalg for å skaffe Varegg et eget klubblokale. Det var viktig å få god finansiering og ikke minst viktig å skaffe driftsmidler.

På Sandvikssiden var det på den tiden få hus som hadde bad. Dr. Wieseners folkebad ved Sverresborg var det eneste offentlige stedet i nærmiljøet der beboerne kunne dusje. Utvalget kom fram til et Colombi egg: et kombinert klubbhus og offentlig bad. Badedelen skulle dekke driften av huset.

Bergen kommune var meget positiv til Vareggs initiativ og stilte tomt til disposisjon. Den eneste betingelsen var at huset måtte kunne rives/flyttes på kort varsel dersom Bergen Sporvei skulle ha behov for å utvide parkeringsplassen for Mulebussen.

Planene som ble utarbeidet innebar et forslag om klubblokale med tekjøkken og vannklosett (mange i strøket hadde kagedo), garderobe med dusjer og badstu, noe som den gang representerte noe helt nytt. Det offisielle navnet på klubbens eget hus ble derfor rett og slett Badstuen.

Betingelsen for at byggeplanene skulle kunne realiseres var at Forsvaret ga avkall på en av barakkene på Rundemanen. Den ble frigitt i februar 1948. Siste etappe i planleggingen kunne nå fortsette.

I disse første årene etter krigen var det mangel på absolutt alt. Å få tak i utstyr til strøm, dusjer, toaletter, badstu etc var ikke enkelt. Det måtte bevilges og bestilles. På enkelte ting var det opp til ett års leveringstid.

Første spadestikk ble tatt den 18. mai 1948. Interessen blant medlemmene var stor og arbeidet gikk unna i de lyse vårkveldene. Om sommeren ble tempoet noe roligere, men da skoleferien var over var bemanningen på topp igjen. Da barakken på Rundemanen skulle rives møtte lagsmedlemmene mannsterkt opp. På én helg var den revet, renoveret og lagt klar til transport. Sperrere ble reist 2. oktober, og kranselaget ble behørig avbildet i byens aviser.

Fordi Sporveien holdt på å opparbeide snuplass for trolleybussene, ble det noe problematisk å få framføring for vann og kloakk, og badstu-utvalget ble meget takknemlig da Sporveien tilbød seg å påta seg gravearbeidet. 17. mars 1949 kunne den faste dugnadsgjengen ta den første dusj med badstu, men etter kort tid måtte badeavdelingen stenges fordi pågangen ble så stor at det var uråd å få gjort ferdig annet arbeid.

Den 14. mai 1949, ett år etter det første spadetak ble Badstuen behørig åpnet. Været var strålende, flaggstenger var reist, innbudte fra byens myndigheter og presse fikk ta herligheten i øyesyn. Medlemmer av laget marsjerte fra Rothaugen skole gjennom gatene og opp til Badstuen med med musikk i spissen og en stor folkemasse i hælene. Det var fest i Hødden!

Huset var i alt på 80m² hvorav garderobe, dusj og badstuen tok de 45. Møterommet var på 27 m², wc, garderobe og minikjøkken på 8. Det hadde kostet dugnadsgjengen 6370 timers arbeid, hvilket den gang representerte 750 dagsverk. Ferdig ble verdien og forsikringen satt til kr 43200 mens innboet ble forsikret for kr 7000. Det ble tatt opp et lån på kr 7000, kommunen bevilget kr 3000 og Norsk Folkehjelp kr 500. Dessuten holdt byggekomiteen medlemsutlodning til inntekt for bygget.

Badstuen ble åpnet for publikum den 23. mai 1949. De første månedene prøvde en seg fram, men fra 15. september ble åpningstidene som følger: Kvinner mandag og torsdag fra kl 11 til kl 21, piker samme dager fra kl 15 til kl 17, herrer tirsdag og fredag fra kl 16 til kl 21 og lørdag fra kl 12 til kl 16. Guttene fikk

Gjennom årene har det vært holdt utallige fester i Badstuen.
Idrettslaget Vareggs arkiv

Badstuen har i alle år vært sentrum for klubbens virksomhet.
Idrettslaget Vareggs arkiv

slippe inn tirsdager fra kl 16 til 18 og Vareggmedlemmer onsdag fra kl 19 til kl 22. Legg merke til at pikene ikke hadde felles badetid med kvinnene og guttene ikke med mennene. Den gang var det nemlig ikke så alminnelig at voksne og barn var nakne sammen.

Fra 1. november 1949 til 1. november året etter var det registrert 13608 betalende badegjester. Voksne betalte 1 krone og barn 50 øre.

De første årene var det alltid noen småting som skulle rettes på. Hver fredag i over femten år kom JOHANNES «KJENTEN» TØRKILDSSEN med verktøyskrinet og ordnet det nødvendige før han tok sin dusj og badstu.

I takt med at huseierne i 50-årene begynte å installere bad i husene, ble besøkstallene i Badstuen lavere. Åpningstidene ble redusert. I 1959 badet kvinner torsdag fra kl 16 til kl 21, menn fredag fra kl 17 til kl 21 og lørdag fra kl 14 til kl 18. Badeprisen var steget med femti øre til kr 1,50.

I 1968 ble det etter flere magre år slutt med offisiell åpning for publikum. Fredagsåpent har det imidlertid vært fra kl 1530 til kl 2100 helt til i disse dager, da en del som trener og enkelte faste kunder tar seg en badstu.

De første årene var det lite ledig tid til lagets egne grupper. Da det så ble muligheter var en del av gruppene allerede nedlagt. Fra slutten av 50-årene til i dag er det skigruppen med faste treningsdager som har benyttet badstuen mest. Det gode mil-

jøet i denne gruppen og muligheter til å trene fra eget hus, har gitt klubben mange kretsmestre.

En del friidretts gutter på landslagsnivå fra andre klubber og fra egen stall drev i flere år midt i 60-årene en utstrakt treningsaktivitet fra Badstuen sammen med en del av de kommende støttespillerne til klubbens A-lag. Fotballspillerne som trente på Mulebanen har stort sett skiftet i baneanleggets garderober, men når det gjelder kondisjonstrening, løpetrening for fotballspillere, og ved trening på Mulebanen i helgene, er Badstuen godt benyttet opp gjennom årene.

Da det ble færre betalende badende, ble en del av den ledige tiden leiet ut til forskjellige bedriftslag fram til slutten av 70-årene. De siste femten årene er det fortsatt ski/friidretts guttene og fredagsgjengen samt de aller yngste fotballspillerne som er brukere av garderobe- og badeavdelingen.

Selve møterommet var det fram til slutten av 70-årene for det meste Varegg selv som brukte. Hver tirsdag var det styremøter i hovedlaget, og det ble holdt gruppemøter og spillermøter. Flere ganger tjente Badstuen som overnattingssted for besøkende gutter fra Ulfsnesøyen skolehjem, som Varegg i mange år hadde et fint samarbeid med. I tillegg hadde junioravdelingen en del ganger besøk fra Danmark. Juniorene har dessuten gjennom alle år hatt pølsefester og sang- og musikkvelder i Badstuen.

Badstuen var et av de første husene i Høyden som fikk fjernsyn, en gave fra IVAR RASMUSSEN, ett av lagets medlemmer. Unge og gamle fra strøket, medlemmer som andre valfartet til klubbhuset. Det var utrolig hvor mange personer man kunne stue inn på 28 m².

For Varegg var dette en ny og hyggelig måte å utnytte Badstuen til beste for nærmiljøet. Det hendte riktignok at enkelte ble sure når de kom for å se helgens sportssendinger og ble avvist fordi Badstuen var smekkkfull.

Gubbelaget hadde møter i leide lokaler i mange år. Vareggs Vel, stiftet av jenter som tidligere hadde vært aktive i laget og av koner til aktive, ble i begynnelsen av 70-årene så tallrikt, at også det måtte flytte ut med sine møter. Dermed var det duket for utvidelse.

I 1978 ble Badstuen utvidet og ombygget, og garderoben og dusjrommet utvidet og pusset opp. Møterommet ble nå 45m² stort og dermed kunne de to gruppene flytte tilbake, og de forskjellige grupper og lag fikk bedre mulighet til å lage tilstelninger. Kjøkkenet var imidlertid like lite, men ettersom økonomien

Ved lagets fane gitt av Varegg Vel i 1977.

Bak: BØRGE ALVHEIM.

Foran fra venstre:

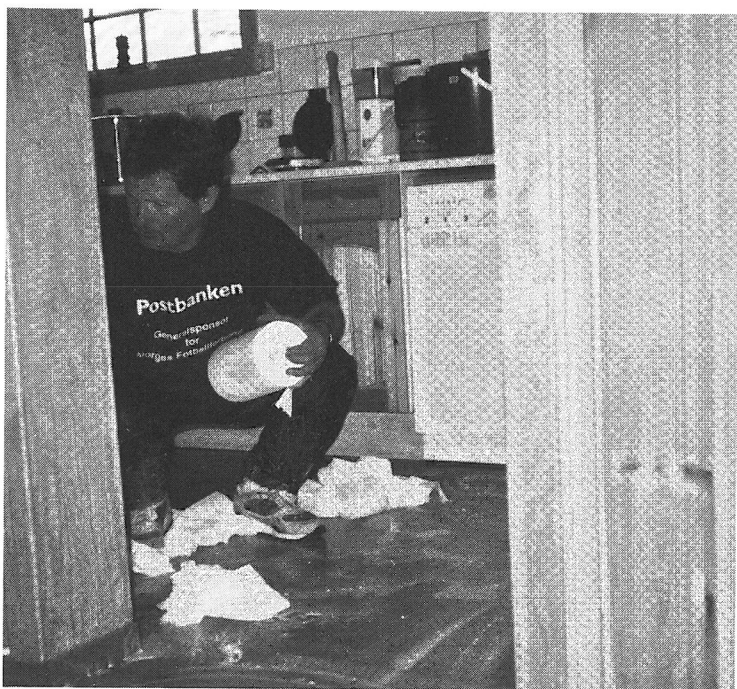
SVEIN JANSEN, LOUISE LARSEN og KJELL FURNES.

FOTO: ROAR CHRISTIANSEN

i deler av 80-årene var noe trang, og badstuetvalget måtte dekke andre gruppers underskudd, kom utvidelsen av kjøkkenet først i 1992. Samtidig fikk selve møterommet en større oppussing.

Fra starten av var alt vann i Badstuen varmet med gassbluss. Gassverket ble lagt ned i 1984 og dermed ble det slutt på gassen. Det ble da bygget et lite tilbygg på sydsiden hvor det ble montert tre nye 300 liters varmtvannsberedere.

Gjennom årene har Badstuen vært brukt til diverse servering

ALBERT TVEDT «ABBen» tørker vaffelrøre etter et uhell på kjøkkenet.

Idrettslaget Vareggs arkiv

for lagets medlemmer etter 17. mai prosesjonen. Når været har slått til har det vært folksomt på marken både av voksne og barn. Ettersom det ikke var noe annet forsamlingslokale i bydelen, begynte beboerne i Høyden etter ombyggingen i 1978 å bruke den til familiesammenkomster, runde dager og konfirmasjoner. Svært mange har dekket til middag der de siste årene, for så å gå hjem til kaffen.

Badstuen har betydd mye for Varegg og miljøet i klubben. Kravene har imidlertid også økt i denne perioden. De unge nøyer seg ikke lenger bare med å løpe i treningsdrakt. De vil ha annen aktivitet i tillegg. Spørsmål fra beboere i strøket, velforeninger og organisasjoner om å få leie lokaler har vært stigende de siste femten årene.

Da Sandviken skole ble nedlagt i 1988 ble et forslag om bygging av grendahus ikke godkjent. Det ble også fremmet forslag om idrettshall/grendahus på Meyermarken. Heller ikke det ble godkjent. Ved begge disse prosjektene var Vareggmedlemmer sentrale.

Den store fraflyttingen fra distriktet er stanset og vi vet at det vil komme flere barn i strøket fram mot år 2010. Badstustyret vedtok derfor i 1995 å bygge ut i en størrelse som både kunne tjene laget og beboerne i Høyden. Byggetillatelse ble gitt høsten

Fredagsgjengen med Isdalen i blikket.

Fra venstre:

UKJENT, KJELL BØRSHEIM, HAKON SVENDAL, TORE NEUBERT, ROLF OLSEN, ROLF HANSEN, HELGE LARSEN, UKJENT og TERJE JOENSEN.

Idrettslaget Vareggs arkiv

1995 og utkast med rammebetingelser fremlagt og vedtatt på årsmøtet 1. februar 1996.

De gamle Vareggkarene har stått i spissen for den nye utbyggingen som var kostnadsregnet til ca 1,8 mill. kroner, og etter hardt slit fra fagfolk og dugnadsgjeng har de gitt klubben et storveies klubbhus med en sal på ca 140 kvm. Men ikke uten sverdslag. For plutselig våknet beboerne nærmest Badstuen og fant ut at de absolutt ikke ønsket noe grendahus i nærheten. Med økt utleievirksomhet regnet de med at det ville bli både fyll og spektakkel.

Gemyttene roet seg etter flere fellesmøter og i dag står den nye Badstuen der som et monument over stå-på-vilje og samfunnsengasjement.

BADSTU-UTVALGETS FORMENN FRA 1948 TIL 1996

<i>Navn</i>	<i>Ant. år – årstall</i>	<i>Navn</i>	<i>Ant. år – årstall</i>
BERGE ARNE	7 – 1948-54	NILSEN HARALD	19,5 – fra 25. mai -59, 1960-61 og 1980-96
JOENSEN LUDVIK	1 – 1955	FJÆRLI KNUT	1 – 1962
HOLE HENRY	1 – 1956	CHRISTIANSEN ODD	1 – 1963
LØTVEDT ROLF	2,5 – 1957-58 til mai -59	ØVRETVEIT JOHAN	16 – 1964-79

BERGEN KRETS AV NORGES BADEFORBUND

BERGE ARNE 20 – 1950-70